

## Niet verzekeren bij bruiklenen?

Er is iets veranderd in de wet, er kan iets veranderen in museumland. De kaderregeling, die ging over het beperken van de aansprakelijkheid bij rijkscollecties en al eigenlijk niet meer bestond, bestaat nu echt niet meer.

In de nieuwe Erfgoedwet, ingegaan op 1 juli 2016, is een nieuwe bepaling opgenomen om de aansprakelijkheid bij bruiklenen te beperken. En het mooie is dat dit niet alleen geldt voor 'rijkscollecties' beheerd door voormalige rijksmusea, maar dat dit ook kan worden toegepast op collecties van andere overheidsonderdelen. Hierdoor hebben we het opeens over (bijna) de hele Collectie Nederland.

Ik hoor je nu denken....wat is er precies veranderd en waarom weet ik er nog niets van?

Om bij het laatste te beginnen, mogelijk heb je er nog niets over gehoord omdat dit soort veranderingen tijd kosten om door te dringen. Maar ook omdat de bepaling in de wet vrij vaag is, iets wat niet ongebruikelijk is voor ambtelijke documenten, ben ik bang. Het kan zelfs zo zijn dat je gemeente al wel op de hoogte is, maar zich niet realiseert hoe belangrijk het voor ons (museummensen) is of dat ze niet goed weten wat de volgende stap is. Daarnaast heeft de Minister van OCW in aanvulling op de Erfgoedwet met lagere overheden cultuurconvenanten afgesloten waarin de collectiemobiliteit is opgenomen en die inkt is nog niet eens droog. Eigenlijk is het dus helemaal niet gek als je er nog niets over gehoord hebt.

Bij het Rijksmuseum hebben we de kans gehad alles de afgelopen maanden helemaal uit te zoeken en we zijn overtuigd! Dit gaat de collectiemobiliteit vergroten, tijd besparen en tegelijk kosten voor bruikleennemers verlagen. We starten met het beperken van de aansprakelijkheid voor Nederlandse bruikleennemers en leggen geen verzekeringsplicht meer op. En wat winnen wij hier als Rijksmuseum bij? Nou, we hopen natuurlijk dat iedereen mee gaat doen en dat wij dus uiteindelijk ook kosten zullen besparen.

En dan het eerste deel van de vraag: wat is er veranderd?

In de nieuwe regeling, waarvoor we overigens nog geen goede naam hebben...mocht je iets briljants weten dan houden we ons aanbevolen, worden collectiebeheerders in

de gelegenheid gesteld om de collectie uit te lenen met beperkte aansprakelijkheid voor de bruikleennemer. De bruikleennemer zal alleen nog aansprakelijk worden gehouden voor herstelbare schade en niet meer voor total loss en totaal verlies (voor zover dit niet hetzelfde is overigens) en dus ook niet meer voor waardevermindering. En dit geldt niet alleen tijdens verblijf maar ook voor het transport! Je wordt niet meer verplicht of geadviseerd om te verzekeren maar als je de restauratiekosten zelf niet kan dragen, is het natuurlijk wel aan te raden om voor dat deel een verzekering af te sluiten.

Loop ik dan geen groot risico, vraag je je nu af. Mijn wedervraag is: wie draagt het risico en is het überhaupt wel een risico? "Onze" collecties zijn oorspronkelijk van overheden en staan niet op de balans. Ze worden niet als geldelijk verlies aangemerkt, mochten ze verloren gaan. "Onze" collecties zijn onvervangbaar, dus ook verzekeringsgeld kan dat unieke object niet vervangen. En als de eigenaar verklaard heeft het risico te dragen, wie zijn wij dan om dat niet te willen?

Zowel het ministerie als de museumvereniging willen meer bekendheid aan deze wijziging geven. Zo zal na de zomer het ministerie met een aantal gemeenten over de cultuurconvenanten spreken om er meer bekendheid aan te geven. Ook de museumvereniging onderzoekt hoe zij iets kan doen aan de bekendheid hiervan. En als je wil kan je zelf ook wat doen, door het cultuurconvenant van jouw gemeente/landsdeel op te vragen, is het wellicht al mogelijk om dit binnen je eigen museum bespreekbaar te maken. Uiteindelijk moet iedereen hier natuurlijk zelf een beslissing over nemen, dus op hoe meer plekken dit besproken wordt, hoe meer kans dat we over niet al te lange tijd anders omgaan met aansprakelijkheid en verzekeren.